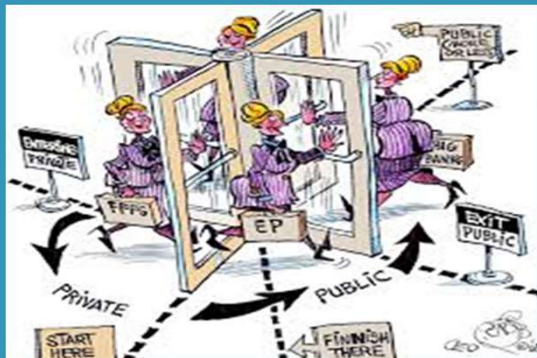

PANTOUFLAGE

Material informativ

Ce înseamnă pantouflage?

Noțiunea a apărut în Franța și definește generic trecerea funcționarilor din sistemul public în sistemul privat.

Pantouflage derivă din cuvântul "la pantoufle" care în limba franceză înseamnă "papuc".

Inițial expresia a fost utilizată în jargonul studenților de la Institutul Politehnic din Franța.

Despre cei care alegeau după terminarea studiilor să lucreze în sistemul public, se spunea că au ales "la botte"(cizma), iar despre cei care alegeau să lucreze în sistemul privat, se spunea că au ales "la pantoufle" (papucul).

În legislația europeană noțiunea are în vedere trecerea funcționarilor din posturi publice în posturi private, dar nu orice tipuri de posturi ci cele a căror ocupare ar putea duce la un conflict de interese cu posturile din sistemul public, pe care aceștia le-au ocupat anterior.

De asemenea, de regulă interdicția este însoțită de un termen în care este aplicabilă.

Sistemele administrației publice din Europa se confruntă și cu "Rétro pantouflages" adică funcționari care au trecut în sistemul privat (în posturi în care ar fi fost în conflicte de interese) iar ulterior au revenit în sistemul public.

Acest fenomen mai este cunoscut sub denumirea de uși rotative - "portes tournantes" (în limba franceză) sau "revolving doors" (în limba engleză).

Pantouflage în sistemul administrativ român

În adaptarea termenului în legislația în România acesta este echivalat cu sintagma **interdicții post angajare**.

Deși diverse tipuri de interdicții au fost reglementate încă din 2003, 2004 (spre ex Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici care prevedea că funcționarilor publici le este interzis să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea inclusiv după încetarea raportului de serviciu, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene) **termenul de pantouflage** a fost introdus în anul 2012, prin Strategia națională anticorupție pe perioada 2012 – 2015 (HG nr. 215/2012).

Termenul a fost reluat și în Strategia națională anticorupție 2021 (HG nr. 1269/2021), introducerea acestuia având următoarele obiective :

- să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv;
- să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare;
- să se asigure că accesul și contactele actualilor, precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

În prezent nu există o reglementare unitară în ceea ce privește interdicțiile post-angajare (pantouflage), fiind reglementate diferite interdicții punctuale în o serie de acte normative distincte.

Exemple din legislația națională

Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare prevede în art. 94 alin. (3) că: **funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale sau alte unități cu scop lucrativ de natura celor prevăzute la alin. (2) lit. c) din lege nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.**

Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție prevede în art.11 alin.(1) că fapta persoanei care, având sarcina de a supraveghea, a controla, a reorganiza sau a lichida un operator economic privat, îndeplinește pentru acesta vreo însărcinare, intermediază ori înlesnește efectuarea unor operațiuni comerciale sau financiare ori participă cu capital la un asemenea operator economic, dacă fapta este de natura a-i aduce direct sau indirect un folos necuvenit, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită într-un interval de 5 ani de la încetarea însărcinării, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă.

OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prevede în art.434 că **funcționarilor publici le este interzis să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice în vederea promovării de acțiuni juridice ori de altă natură împotriva statului sau autorității ori instituției publice în care își desfășoară activitatea, inclusiv după încetarea raportului de serviciu, pentru o perioadă de 2 ani, dacă dispozițiile din legi speciale nu prevăd alte termene.**

Până la apariția unui cadru legislativ complet în materia pantouflage-ului este util ca funcționarii publici să cunoască potențialele situații care i-ar putea pune într-o eventuală situație de conflict de interese post angajare, pentru a putea preveni ajungerea de fapt într-o astfel de situație și pentru a putea asigura atingerea scopului acestei instituții de drept.

Este necesar să reflectăm...

- Un funcționar X este membru al unei comisii de evaluare pentru atribuirea contractelor de achiziție publică. După stabilirea ofertei câștigătoare către firma Y, acesta demisionează din funcția publică și se angajează la firma Y, pe perioada executării de către aceasta a contractului de achiziție publică.
- Poate fi considerat că X se află într-o situație de pantouflage ?

- Un funcționar public X este consilier juridic în cadrul instituției și o reprezintă în procesele pe care aceasta le are cu agenții economici ca urmare a competenței instituției de a sancționa contravențional, în urma constatării neregulilor, ca urmare a efectuării a inspecțiilor fiscale.
- Funcționarul X își încetează prin acordul părților activitatea în cadrul instituției și ulterior este angajat (avocat/consilier juridic) să reprezinte interesele unei societăți comerciale amendată de instituția în care a lucrat.
- X poate fi considerat că se află într-o situație de pantouflage? Dacă da, pentru cât timp după încetarea raporturilor de serviciu?

- Un funcționar public X a desfășurat activități de control la o societate comercială Y unde a descoperit numeroase nereguli privind obiectul controlului ce necesită impunere pe termen lung și sancționarea contravențională.
- acesta demisionează din funcția publică, se angajează la firma Y și acordă consultanță de specialitate în vederea rezolvării problemelor constatate.
- se poate considera că X se află într-o situație de pantouflage ?

Alexandru Ramona – persoană responsabilă
cu prevenirea situațiilor de pantouflage la
nivelul SPIT-VBL Constanța